

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
Факултет физичког васпитања и спорта
Бања Лука

Број: 11/3.1514-5-3/13
Дана, 29.10.2013. године

На основу члана 71 став 7 тачка б Закона о високом образовању (Службени гласник Републике Српске, број 73/10, 104/11 и 84/12) те члана 54 Статута Универзитета у Бањој Луци Наставно научно вијеће на 10. редовној сједници одржаној 29.10.2013. године, *донијело је*

ОДЛУКУ
о усвајању Извјештај Комисије за оцјену подобности теме и кандидата докторске дисертације мр Душка Лепира

I

Усваја се Извјештај Комисије за оцјену подобности теме и кандидата докторске дисертације мр Душка Лепира под називом "Емоционална интелигенција као предиктор спортског успјеха и задовољства бављења спортом"

II

Саставни дио ове одлуке чини Извјештај Комисије за оцјену подобности теме и кандидата докторске дисертације мр Душка Лепира.

III

Ова Одлука се доставља Сенату Универзитета у Бањој Луци.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења .

ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО НАУЧНОГ ВИЈЕЋА
Проф. др Симо Вуковић

Доставити:

1. Сенату Универзитета у Бањој Луци
2. Материјал ННВ
3. Досије кандидата
4. а/а

UNIVERZITET U BANJOJ LUCI
FAKULTET:
FIZIČKOG VASPITANJA I
SPORTA

111.145/15
10.10.2013.

IZVJEŠTAJ *o ocjeni podobnosti teme i kandidata za izradu doktorske teze*

PODACI O KOMISIJI

Na osnovu člana 71. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 73/10), Nastavno-naučno vijeće Fakulteta fizičkog vaspitanja i sporta - Banja Luka je na 7. sjednici, održanoj 21.06.2013. godine, donijelo odluku (br. 11/3.925-8/13) kojom se formira komisija za pisanje izvještaja o podobnosti teme i kandidata za izradu doktorske disertacije mr Duška Lepira pod nazivom „*Emocionalna inteligencija kao prediktor sportskog uspjeha i zadovoljstva bavljenja sportom*“ u sljedećem sastavu:

1. Dr Vladimir Takšić, redovni profesor na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci - Hrvatska (katedra za opštu psihologiju i metodologiju), predsjednik.
2. Dr Sanja Radetić Lovrić, docent na Filozofskom fakultetu, Univerzitet u Banjoj Luci - studijski program psihologija (uža naučna oblast: socijalna psihologija, socijalna patologija), član
3. Dr Goran Bošnjak, vanredni profesor na Fakultetu fizičkog vaspitanja i sporta, Univerzitet u Banjoj Luci (uža naučna oblast - Kinezologija u sportu), član

1. BIOGRAFSKI PODACI, NAUČNA I STRUČNA DJELATNOST KANDIDATA

- Biografski podaci

Mr Duško Lepir rođen je 23.02.1979. godine u Banjoj Luci. Osnovnu školu završio je u Banjoj Luci, dok je srednju elektrotehničku školu završio u Beogradu. U Beogradu je 2002. godine diplomirao na Fakultetu fizičkog vaspitanja i sporta na temu „Povezanost motiva sportskog postignuća i anksioznosti kod sportista“ (mentor: prof. dr Ljubiša Lazarević), te time stekao zvanje profesora fizičke kulture. Nakon toga upisuje magistarski studij sportskih nauka

na Institutu sportskih nauka – Univerzitet u Beču (Austrija), te magistrira 2007. godine na temu „Povlačenje iz sporta – bosanska perspektiva“ (mentor: prof.dr Sabine Wurth) čime stiče titulu magistra prirodnih nauka, a koja je od strane Senata Univerziteta u Banjoj Luci 2012. priznata kao titula magistra nauka iz oblasti fizičke kulture. Od 2009. radi kao viši asistent na katedri za metodiku fizičkog vaspitanja – Fakultet fizičkog vaspitanja i sporta Univerzitet u Banjoj Luci.

Pored studiranja i rada na fakultetu kandidat se profesionalno bavio tenisom, te je nakon teniske karijere 2002. godine počeo raditi kao teniski trener sa naprednjim pionirima, juniorima i profesionalnim igračima i taj posao i danas obavlja. Stekao je licencu ITF (Internacional tennis federation) Level II, te aktivno učestvuje u mnogim organizacionim jedinicama teniskih saveza. U Teniskom savezu BiH već 6 godina vrši ulogu selektora za takmičare do 14 godina. U Teniskom savezu Republike Srpske je član stručnog odbora, vođa brojnih projekata rada sa naprednjim takmičarima, te odgovorna osoba za edukaciju i licenciranje trenera. U posljednje 2 godine glavni je kordinator i jedan od predavača na teniskom kongresu koji se organizuje od strane TSRS, a bio je predavač i na kongresima organizovanim od strane TSBH. Takođe je bio glavni kordinator i predavač kursa za trenere tenisa „Nivo I“ koji je održan u Banjoj Luci 2012. godine u organizaciji TSRS i Fakulteta fizičkog vaspitanja i sporta Univerziteta u Banjoj Luci.

Kandidat se pored gore pomenutog akademskog obrazovanja i stručno usavršavao u oblasti psihologije sporta, te je 2008. godine stekao licencu sportskog psihologa/mentalnog trenera od strane Centra za mentalnu izvanrednost iz Beča (Austrija) i time postao član udruženja sportskih psihologa/mentalnih trenera Austrije. U radu sa sportistima koristi različite psihološke tehnike kao što su: postavljanje ciljeva, relaksacije, vizualizacija, motivacija, tjelesna senzibilizacija, emocionalna kontrola itd. Takođe kandidat poznaje i rad na računaru, te aktivno govorи engleski i njemački jezik.

• Bibliografija

1. Dobraš,R., Dragosavljević,P., Vučković,I., Gadžić,A & Lepir,D.(2013). Uticaj eksperimentalnog programa motivacije na motoričke sposobnosti učenika. *Fizička kultura*, Vol.67, br.1, str. 24-32.
2. Sekulić, Ž., Lepir, D., Marković, S., Lukić, A., & Gerdijan,N.(2011). *Reliability of anaerobic performance test in soccer*. Poster presented at the 16th. Annual Congress of The European College of Sport Science – ECSS Liverpool, UK.
3. Vučković,I., Gadžić,A.,Sekulić,Ž & Lepir,D.(2010). Social characteristics and conformity of basketball players. *Exercise and Quality of Life*, Vol.2, № 1, str. 77-84.
4. Lepir,D.(2009). *Razlozi povlačenja iz sporta bivših ativnih sportista iz Bosne i Hercegovine*. Fizička kultura. Vol. 63, br. 2, str. 181-203, Beograd.
5. Lepir,D.(2002). *Motiv sportskog postignuća i anksioznost kao dispozicije ličnosti sportista*. Fizička kultura. Vol.56 , br. 1-4, str. 133-141, Beograd.

2. ZNAČAJ I NAUČNI DOPRINOS ISTRAŽIVANJA

• Značaj istraživanja

Ako emocije predstavljaju značajne, ako ne i centralne aspekte svake čovjekove aktivnosti, onda emocionalna inteligencija (sposobnost da se shvate emocije, generišu osjećanja koje pokreću misli, izraze i regulišu emocije) predstavlja konstrukt koji zavređuje veliku pažnju svih onih kojima je čovjek primarni „predmet“ istraživanja. Tako je u mnogim oblastima kao što su industrija, zdravstvo, edukacija itd. emocionalnoj inteligenciji u posljednje dvije decenije dato posebno mjesto, što potvrđuju brojna istraživanjima na tu temu, te rezultati koji su svakako afirmativni za dalji nastavak istraživanja. Imajući u vidu, sa jedne strane pomenuti značaj i potencijal ovoga konstrukt-a, a sa druge strane nepostojanje ozbiljnog ili bolje rečeno širokog pristupa ovoj problematiki u oblasti sporta, kandidat je došao na ideju da sproveđe jedno višefazno istraživanje koje bi imalo za cilj da ponudi odgovore na nekoliko pitanja koja proizilaze iz relacije EI – sport.

Značaj ovoga višefaznog istraživanja je u tome da pored toga što treba da ponudi odgovore na pitanja da li EI predstavlja validan faktor koji upućuje na razlike među grupama definisanim demografskim karakteristikama (npr. sportisti-nesportisti, sportisti-sportistkinje, mlađi sportisti-stariji sportisti, ispod prosječni-prosječni-nadprosječni sportisti), takođe treba da odgovori i na pitanja o prediktivnoj moći ovoga konstrukt-a u odnosu na uspjeh u sportu i zadovoljstvo bavljenja sportom, te da se uporedi ovaj konstrukt sa nekim drugim postojećim konstruktima.

• Pregled istraživanja

Nakon što je jasno predstavio pojmove tj. postojeće najprihvaćenije definicije emocionalne inteligencije, ukazao na istoriju geneze ovoga konstrukt-a, te istakao postojanje različitih teoretskih koncepcija koji se odnose na ovu problematiku, kandidat je hronološki predstavio neke od najznačajnijih istraživanja EI u različitim oblastima ljudskog djelovanja. Tako je kandidat, sa ciljem ukazivanja na porast interesovanja za fenomen EI, predstavio studiju koja se odnosi na analizu porasta broja radova na ovu temu u periodu 1998-2006, u kojoj stoji da je 1998 godine postojalo samo 14 publikacija, dok je taj broj već do 2006 godine porastao na 145 publikacija. Najveći broj radova dolazi iz ispitivanja ovog koncepta u oblasti rada (35,4%), psihometriji (23,5%), zdravstvu (16,5%) i edukaciji (14,1%), ali postoji i nekoliko publikacija u oblasti kulture, ali i sporta, u kome je utvrđeno samo 6 radova.

Jedno od prvih istraživanja koje ispituje primjenjivost koncepta emocionalne inteligencije u domenu sporta sprovedli su Zizzi i saradnici (2003) koji su kod američkih bejzbola igrača (univerzitetska liga) utvrdili umjerenu povezanost između EI i uspješnosti bacanja na takmičenju, dok to nije bio slučaj kod korelacije između EI i uspješnosti udaranja na

takmičenju. Vezu između EI i sportske uspješnosti, ali u slučaju vrhunskih košarkaša, sproveli su i Stough i saradnici (2009), ali nisu utvrdili vezu između EI i preciznosti u šutu, međutim korelacija je utvrđena između EI i broja pokušaja šutiranja. Perlini i Halverson (2006) su ispitivali razlike između profesionalnih hokejaša i prosječne populacije, te utvrdili da sportisti postižu značajno veće rezultate u odnosu na nesportiste, kako za ukupan skor EI, tako i za svih 5 pojedinačnih komponenti EI koje su zastupljenje u EQ-i inventaru. Lane i saradnici (2010) su doveli u vezu EI i pozitivno emocionalno stanje pred uspješne ili neuspjepšne nastupe sportske nastupe i utvrdili da osobe koje posjeduju viši nivo EI imaju pozitivnije emocije pred neki sportski nastup.

Kandidat pored ovih navodi još neke rade u kojima se pored pomenutih relacija EI dovodi u vezu i sa drugim aspektima sportske aktivnosti. Tako Miller (2003) i Magyar (2004) ispituju odnos između EI i stilova vodenja od strane trenera, te zaključuju da altruistički stil vodenja uslovjava visok nivo EI. Saklofske (2007) je u svome radu došao da zaključaka studenti uključeni u različite vidove fizičke aktivnosti na univerzitetu iskazuju veću emocionalnu inteligenciju, dok Lane i saradnici (2009) tvrde da osobe sa većom EI samoinicijativno češće koriste različite psihološke tehnike (govor sa samim sobom, postavljanje ciljeva, vizualizacija, relaksacija itd.) kako na treningu tako i na takmičenju.

Pored navedenih istraživanja, kandidat ukazuje na postojanje istraživanja eksperimentalnog tipa koja su imala za cilj da ispitaju da li je moguće putem različitih protokola podići nivo emocionalne inteligencije kod sportista. Potvrdu tome daju Ayayi i Fatokun (2008) koji ističu da su nakon primjene šesto-sedmičnog programa „emocionalne kompetentnosti“ utvrdili porast EI kod sportista koji su bili podvrgnuti navedenom programu.

• Radna hipoteza sa ciljem istraživanja

Kroz jasno predstavljenu aktuelnost i zastupljenost koncepta EI u istraživanjima u mnogim oblastima ljudske aktivnosti sa jedne strane, te nepostojanja istog u domenu sportskih nauka sa druge strane, kandidat je istakao da je primarni cilj ovoga rada da se taj odnos promjeni. Drugim riječima cilj ovoga rada je da se pojmom EI dovede u vezu sa različitim pojavama iz domena sporta, kako bi se utvrdio njegov potencijal u procesu koji možemo nazvati „istraživanje- shvatanje“ zakonitosti koje vladaju ovom sferom čovjekovog djelovanja. Na osnovu tog opšteg cilja kandidat je postavio više podciljeva, ili kako je već pomenuto faza istraživanja, na osnovu kojih je jasno definisao radne hipoteze:

- H1a – sportisti ispoljavaju veći stepen emocionalne inteligencije u odnosu na nesportiste
- H1b – sportistkinje ispoljavaju veći stepen emocionalne inteligencije u odnosu na sportiste
- H1c - sportisti više starosne kategorije ispoljavaju veći stepen emocionalne inteligencije u odnosu na sportiste niže starosne kategorije
- H1d – sportisti iz kolektivnih sportova ispoljavaju veći stepen emocionalne inteligencije u odnosu na sportiste iz individualnih sportova

- H2a – emocionalna inteligencija ima značajnu prediktivnu vrijednost uspjeha u sportu
- H2b – crte ličnosti, a prije svih ekstravertnost, neuroticizam i savjesnost imaju značajnu prediktivnu vrijednost uspjeha u sportu
- H2c - emocionalna inteligencija daje jedinstven doprinos predikciji uspjeha u sportu u odnosu na crte ličnosti
- H3a – emocionalne inteligencije ima značajnu prediktivnu vrijednost zadovoljstva u sportu
- H3b – crte ličnosti, a prije svih neuroticizam, ekstravertnost i saradljivost imaju značajnu prediktivnu vrijednost zadovoljstva u sportu
- H3c - uspjeh u sportu ima značajnu prediktivnu vrijednost zadovoljstva u sportu
- H3d – emocionalne inteligencije daje jedinstven doprinos predikciji zadovoljstva u sportu u odnosu na crte ličnosti i uspjeh u sportu

- **Materijal i metod rada**

Ovo istraživanje kategorisemo u grupu transferalnih, korelacionih istraživanja, anketnog tipa. Nakon jezičke adaptacije instrumenata sproveće se anketiranje ispitanika koje će se, pored pitanja o demografskim podacima, sastojati i od tri instrumenata za utvrđivanje emocionalne inteligencije (UEK 45, STEU, STEM), instrumenta za ispitivanje crta ličnosti (BFI) i zadovoljstva u sportu (ASQ).

S ciljem ispitivanja postavljenih hipoteza, ispitanici će u ovome radu biti selektovani iz dvije populacijske grupe. Prvu grupu čine aktivni sportisti starosti od 15 do 30 godina i ta grupa bi brojala 160 ispitanika. Ispitanici u ovoj grupi će biti ravnomjerno zastupljeni prema sljedećim karakteristikama: pol, uzrast, pripadnost sportskoj grani (kolektivni sportovi-individualni sportovi), te uspjehu u sportu (regionalno-nacionalno-internacionalno). Drugu grupu čine osobe koje nisu aktivne u sportu tj. osobe koje nisu nikada kontinuirano trenirale niti se takmičile u nekoj sportskoj grani. Ovu grupu bi sačinjavalo takođe 160 osoba, a kod izbora ovih ispitanika vodilo bi se računa o njihovoj podudarnosti sa ispitanicima iz prve grupe i to po karakteristikama starosti (dakle 15 do 30 godina) i pola (približan broj osoba muškog i ženskog pola).

Nakon izvršenog anketiranja pristupić će statističkoj obradi podataka i to u nekoliko faza. Prvo će biti uradene odgovarajuće psihometrijske analize instrumenata (validnost faktorskih struktura pojedinačnih instrumenata i njihova interna konzistentnost), a nakon toga dolazi i deskriptivna statistika. U domenu komparativne statistike prvo će primjenom analize varijanse biti utvrđivane razlike među definisanim grupama. Zatim će pomoću ordinalne logističke regresije biti ispitana prediktorska moć emocionalne inteligencije i crta ličnosti u odnosu na uspjeh u sportu i zadovoljstvo bavljenja sportom. Dodatak tome je i korištenje hijerarhijske regresione analize u svrhe utvrđivanja inkrementalne validnosti određenih varijabli.

Sve navedene statističke procedure, te prezentovanje dobijenih rezultata, biće sprovedene pomoću statističkog programa SPSS (Statistical Package for the Social Science) odnosno putem programa Microsoft Excel.

- Naučni doprinos istraživanja

Već duže vrijeme među ekspertima iz oblasti sportskih nauka vlada mišljenje da je čovjek tj. sportista iskoristio svoje mogućnosti kako u tehničkom-taktičkom, tako i u fizičkom aspektu sportske pripreme, te da je psihološka komponenta jedan domen u kome postoji veliki, ali i nedovoljno istražen potencijal za dalji sportski napredak. Voden time, kandidat svojim istraživanjem ne samo da želi da uđe u taj domen, već birajući emocionalnu inteligenciju kao konstrukt koji je privukao veliku pažnju istraživačima u mnogim oblastima ljudskog djelovanja, ali ne i u sportu, otvara nove mogućnosti u ovoj oblasti kroz proces postavljanja pitanja te pokušaja davanja odgovora na brojne nepoznanice vezane za ovu problematiku.

Govoreći konkretno, naučni doprinos ovoga rada se ogleda, ne samo u testiranju validnosti i pouzdanosti različitih instrumenata za ispitivanje EI među sportistima, te njihovog poređenja sa instrumentima koji mjeru druge psihološke konstrukte, već pre svega u ispitivanju da li postojeći konstrukt može da posluži kao validan prediktor različitih pojava u domenu sporta, a među kojima su pre svega uspjeha u sportu i zadovoljstvo bavljenja sportom. Jasno je da, ako ovo istraživanje potvrdi prediktorsku moć koncepta EI za ovako bitne fenomene u sportu kao što su uspjeh i zadovoljstvo, bi to moglo da privuče veću pažnju istraživača, te bi ispitivanje emocionalne inteligencije u sportu dobito na značaju, kao što je to slučaj u drugim oblastima.

3. OCJENA I PRIJEDLOG

Analizirajući Projekat doktorske disertacije kandidata mr Duška Lepira Komisija je utvrdila da je isti adekvatno prikupio i analizirao relevantna istraživanja iz ove oblasti. Da je predloženo istraživanje, uzevši u obzir ciljeve i postavljenje hipoteze, naučno i praktično opravdano, te da će rezultati koji se očekuju donjeti, ne samo nova znanja u sagledavanju problema EI u sportu, već će takođe podstaknuti neka nova istraživanja na tu temu. Komisija je takođe mišljenja da izabrane metode istraživanja predstavljaju zadovoljavajuće i pouzdane tehnike pomoću kojih je moguće dobiti pouzdane rezultate.

Pored gore navedene analize projekta, Komisija je uzela u obzir i priloženu dokumentaciju, biografiju, bibliografiju, te naučne i stručne kvalifikacije kandidata mr Duška Lepira, te zaključuje da isti ispunjava sve formalne uslove za odobrenje teme za izradu doktorske disertacije u skladu sa važećim propisima, a posebno u skladu sa članom 56 Zakona o Univerzitetu i Satutom Univerziteta u Banjoj Luci, i stoga daje:

PRIJEDLOG

Nastavno-naučnom vijeću Fakulteta fizičkog vaspitanja i sporta Univerziteta u Banjoj Luci da prihvati projekat doktorske disertacije kandidata mr Duška Lepira pod naslovom „**Emocionalna inteligencija kao prediktor sportskog uspjeha i zadovoljstva bavljenja sportom**“ te da ga uputi u dalju proceduru:

Komisija:

1. Dr Vladimir Takšić, redovni profesor na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci - Hrvatska (katedra za opštu psihologiju i metodologiju), predsjednik.

2. Dr Sanja Radetić Lovrić, docent na Filozofskom fakultetu, Univerzitet u Banjoj Luci-studijski program psihologija (uža naučna oblast: socijalna psihologija, socijalna patologija), član

3. Dr Goran Bošnjak, vanredni profesor na Fakultetu fizičkog vaspitanja i sporta, Univerzitet u Banjoj Luci (uža naučna oblast - Kineziologija u sportu), član

Banja Luka, 08.10.2013.

Rijeka, 30. 9. 2013.